FINLANDS OCH DEN SKANDINAVISKA HALFÖNS HEMIPTERA HETEROPTERA

AF

O. M. REUTER.

(Forts. fr. årg. 3, pag. 121.)

branen mycket bred, den obetäckta delen af disken smal, punkterad, corii sidorand med en rad små reguliera maskor, en del af nerverna bruna, diskfältet med spetsen och en fläck vid midten af brachialnerven svarta. 3 mm. l.

På tufviga sumpiga lokaler i lundar. Endast funnen inom östra Finland, i Ryska Karelen af J. SAHLBERG.

3. **M. Humuli** FABR.: äggformig, svart, antenner (utom sista leden) och benen helt och hållet rostgula; pronotum helt och hållet, äfven i disken, samt hemielytra grågula, membranen ställvis med bruna nerver, corii brachialnerv med två svarta streck; sidorandens nerver bruna; pronoti kölar utan maskor. $3^1/_2$ mm. l.

Tingis Humuli FALL., H. Sv. 114, 3 (partim).

På *Myosotis palustris* och *lingulata*. Sverige: Skåne, Småland, Kinnekulle, Östergötland, Stockholm. Finland sällsynt: Tavastland och Karelska näset, J. SAHLBERG.

Fam. VI. HEBRIDAE.

Kropp liten med läderhårdt chitinskelett, undertill betäckt med kort, för vatten ogenomtränglig, åtsittande pubescens. Hufvud äggrundt, lutande, med små ögon och två oceller. Rostrum fyr-ledadt med basen dold i en ränna, bildad på hufvudets undre sida af de höga rostral-loberna. Antenner med fem tydliga leder. Pronotum framtill afsmalnande. Scutell tydlig, i spetsen

afrundad. Hemielytra med aflångt triangulärt corium, men clavus hinnartad, likasom membranen, och öfvergående i denna; stundom rudimentära. Bröstet med midtelfåra. Höfter frånstående. Ben måttligt långa. Tarser två-ledade med klor i spetsen. — Lefva på vattenväxter, vid stränder af stillastående vatten och löpa med färdighet på vattenytan.

Slägtöfversigt:

Ögon korniga. Rostrum nående till bakhöfterna. Antenner fästade långt nedom ögonen med första och andra lederna korta, de öfriga tunnare, tredje längst. Pronotum intryckt på tvären. — HEBRUS.

HEBRUS CURT.

1. **H. pusillus** FALL.: brunsvart eller brun, matt, antennernas första led, rostrum och ben rostfärgade; hemielytra med en basalfläck på clavus och tre fläckar på membranen, två transversela och en längsfläck före spetsen, hvita; första antennleden nästan dubbelt så lång som ögats diameter, skjutande långt utöfver hufvudets spets. 2 mm. l.

FALL., H. Sv. 65, 27 (*Lygaeus*). SAHLB., Mon. 127, 1. J. SAHLB., Not. F. Fl. Fenn. XIV, 266, 1.

Tämligen sällsynt på *Lemna* o. a. vattenväxter. Sverige: Småland, Westergötland, Södermanland. Finland: Åland—Ryska Karelen.

2. **H. ruficeps** THOMS.: brunsvart, matt, hufvud, antenner, pronotum och fötter rödgula; pronotum stundom rödbrunt eller brunt, i midten bredt svartaktigt; clavus vid basen obestämdt hvitaktig, membranen rökfärgad; vanligen äro hemielytra starkt förkortade, bildande ett litet ovalt innantill hvitaktigt fjäll; första antennleden föga längre än ögats diameter och föga skjutande utöfver hufvudspetsen. 2 mm. l.

THOMS., Op. ent. IV, 395. J. SAHLB. l. c. 266, 2.

Sällsynt; lefver hufvudsakligen i *Sphagnum*-mossar och erhålles bäst genom sållning eller skakning af mosstufvorna. Sverige: Skåne, THOMSON, Öland, BOHEMAN. Finland: Åbo skärgård, FÖRF., Nyland, Tavastland, Ladoga Karelen, J. SAHLBERG.

Fam. VII. HYDROMETRIDAE.

Kropp hård, undertill betäckt af kort, åtsittande, silkesartad, för vatten ogenomtränglig pubescens. Antenner fyraledade. Corium, clavus och membran icke tydligt åtskilda och af nästan likartad consistens. Connexivum starkt uppböjdt, kantande abdomen. Inga eller otydliga stinkkörtelöppningar på metasternum. Tarser två- eller tre-ledade med klorna vanligen (icke hos *Mesovelia* och *Hydrometra*) fästade före sista ledens spets, utan några klodynor.[1] — Lefva på vattenytan, der de löpa kring med stor snabbhet efter rof.

Öfversigt af underfamiljerna.[2]

1 (2). Höfter samstående. Pronotum baktill icke förlängdt öfver scutellen, med en tvärfåra, som delar det i två ungefär lika stora lober. Oceller stora. Antenner och ben fina, de förra med andra leden kortare än de öfriga. Klor mycket små, spets-sittande. Hemielytra saknas (hos våra exemplar). — Mesoveliina.

2 (1). Bakhöfter vidt frånstående, sido-sittande. Pronotum baktill triangulärt förlängdt och helt och hållet täckande scutellen (blott hos Hydrometra är denna något synbar). Klor vanligen fästade före tarsspetsen.

3 (4). Hufvud mycket aflångt, horisontelt, nästan cylindriskt, framtill tillsvullnadt. Ögon belägna ungefär i midten af hufvudets sidor, långt från pronoti framkant. Tredje antennleden längst. Klor spets-sittande. — Hydrometrina.

4 (3). Hufvud kort, lutande och framåt afsmalnande. Ögon invid pronoti framkant. Vanligen den första antennleden längst. Klor framför tarsspetsarne.

5 (6). Bakfötter vanligen icke mycket längre än framfötterna. Rostrum treledadt. Mellanhöfterna stående ungefär lika långt från fram- som från bakhöfterna. — Veliina.

6 (5). Bakfötter och isynnerhet mellanfötterna mycket förlängda, mångfaldt längre än framfötterna. Rostrum fyraledadt. Mellanbröstet mycket långt, fram- och bakbrösten mycket korta, hvarigenom mellanhöfterna blifva långt aflägsnade från framhöfterna, men starkt närmade till bakhöfterna. — Gerridina.

---

[1] Så benämnes ett hinnlikt bihang, som oftast förefinnes emellan de båda klorna.

[2] Dessa erbjuda sinsemellan så stor olikhet, att de måhända rättast förtjänade att betraktas såsom egna familjer. Underf. *Mesoveliina* står fam. *Hebridae* ganska nära och kunde till följd af vissa karaktärer förenas med denna lika väl som med *Hydrometridae*.

Underf. Mesoveliina.

Slägtöfversigt:

Kropp lancettformig, ofvan nedplattad, undertill convex. Ögon klotrunda, icke vidrörande pronoti spets. Rostrum treledadt. Första antennleden längst, något böjd. Pronoti sidor okantade. Tarser treledade med basal-leden mycket kort. — MESOVELIA.

MESOVELIA M. & R.

1. **M. furcata** M. & R.: olivfärgadt gul, likasom fernissad, alla tvärsuturer, hufvud med två längsstreck, fyra punkter framtill och clypeus, thoracal och åtminstone de främre dorsalsegmenten med två discoidal-långsband samt spetsarne af antennlederna, tibierna och tarserna svartaktiga; lårens bakkant och tibierna med fina taggar; vanligen (hos oss alltid) icke ens spår till vingar. 3—3 1/2 mm. l.

Mesovelia Parra J. SAHLB., Not. Soc. F. Fl. Fenn. XIV, 260, 1.

I träsk och dammar på *Nymphaea, Nuphar, Potamogeton* o. s. v. Hittills funnen endast i Finland: Ryska och Finska Karelen, Savolax (nordligast i Idensalmi), Tavastland, Nyland och Satakunta, J. SAHLBERG; Åbo skärgård (äfven vid stränderna af brackvattenvikar) och Åland, FÖRF.

Underf. Hydrometrina.

Slägtöfversigt:

Kropp lineär. Oceller saknas. Rostrum fint, icke fullt räckande till hufvudets bas, treledadt. Första antennleden kortare än de öfriga. Ben ytterst fina, tarser treledade, första leden ytterst kort. — HYDROMETRA.

HYDROMETRA LATR.

1. **H. stagnorum** LINN.: brunsvart, hufvudets spets, rostrum, utom i spetsen, antennernas bas, ben och connexivum rostfärgade, knän, tibiernas spets samt tarser svarta; hemielytra lineära med två svarta längsnerver, tecknade med otydliga gula fläckar, men vanligen ytterst korta, lineära, bruna, knappt längre än metanotum. 7 1/2—8 1/2 mm. l.

LINN., F. Sv. 971 (*Cimex*). FALL., H. Sv. 162, 1 (*Emesa*). J. SAHLB., l. c. 268, 1 (*Limnobates*). — *Cimex acus* DE GEER, Mém. III, 332, 40.

Sällsynt vid sjöstränder; löper tämligen snabbt på vattnet, men går långsamt på land. Sverige: Skåne; Finland: Ryska Karelen vid Svir, Ladoga-Karelen, södra Savolax, Tavastland och enl. J. SAHLBERG äfven i södra Österbotten.

Underf. Veliina.

Slägtöfversigt:

1 (2). Kropp liten. Första antennleden mycket lindrigt böjd, kortare än den fjerde, som är längst. Alla tarser tvåledade. Mellersta tibierna icke hårfransade. Baklår hos båda könen oväpnade. — MICROVELIA.

2 (1). Kropp medelstor. Första antennleden längst, bågböjd. Alla tarser treledade, men första leden mycket kort. Mellersta tibierna baktill starkt hårbräddade. Baklår hos ♂ med två taggar. — VELIA.

MICROVELIA WESTW.

1. **M. Schneideri** SCHOLZ: svart, tätt silkesluden, pronoti apicalring och ögonkretsen silfverludna; första antennleden, utom i spetsen, rostrum mot basen, höfter, lårringar och lår från basen utöfver midten blekgula, ben och antenner utåt bruna; hemielytra med två basallinier, två småfläckar bakom midten och ett stort discoidalfält hvitaktiga, detta med en svart midtellinie; det punkterade pronotum och connexivum svarta. 2—2 $^1/_2$ mm. l.

J. SAHLB., Medd. Soc. F. Fl. Fenn. I, p. 89. *Hydroessa pygmaea* THOMS., Op. ent. IV, p. 394 (nec DUF.).

På stillastående vatten. Sverige: Lund, THOMSON. Finland: vid Åbo, FÖRF., Ryska och Finska Karelen, Lappland (Muonioniska)[1], J. SAHLBERG.

VELIA LATR.

1. **V. currens** FABR.: svartbrun, opac, pronotum ofta rostbrunt, tätt och fint brun-pubescent; mellan- och bakbröstets rän-

[1] De af J. SAHLBERG i hans Enum. Hem. Gymn. Fenn. från Lappland anförda exemplaren af *Hebrus pusillus* tillhöra enligt SAHLBERGS senare undersökningar icke denna art, utan *Microvelia Schneideri*.

der här och der, connexivum och bukens midt gula, hvarje segment af connexivum med svart fläck i bakranden, två aflånga snedställda fläckar nära pronoti spets och andra vid de första dorsalsegmentens sidor silfver-håriga; vanligen vinglös; hos de vingade äro hemielytra tecknade med en liten hvit linie i basalhörnet samt en aflång fläck vid första discoidalfältets bas och två mindre rundade fläckar äfven hvita, den förra i midten, den andra före elytras spets. 6—6$^1/_2$ mm. l.

FALL., H. Sv. 160, 2 (*Hydrometra*). J. SAHLB., Not. Skpts F. Fl. Fenn. XIV, 263, 1.

Sällsynt på bäckar med forsande vatten, lefver i sällskap. Sverige: Skåne, Småland, Vestergötland, Bohuslän. Finland: Ryska och Finska Karelen, nordligast i Kirjavalaks, J. SAHLBERG.

Underf. Gerridina.

Slägtöfversigt:

Kropp smal, aflång. Ögon stora, klotformiga, vidrörande pronoti framkant. Oceller knapt skönjbara. Hemielytra med starka längsnerver. Tarser tvåledade, klor små; framtarser mycket kortare och tjockare än de öfriga. Hemielytra ofta förkortade eller inga. — GERRIS.

GERRIS FABR., LATR.

Artöfversigt:

1 (2). Antenner litet längre än halfva kroppen, första leden kortare än andra och tredje tillsamman. Mellanlår tydligt kortare än baklåren. Sjette abdominalsegmentets bakhörn utskjutande i en lång tagg. — — **G. rufoscutellata.**

2 (1). Antenner knapt så långa som hufvud och pronotum tillsammans. Mellanlår lika långa som eller längre än baklåren.

3 (6). Sjette abdominalsegmentets bakhörn utdragna i en lång hvass tagg. Första antennleden tydligt längre än andra och tredje tillsamman.

4 (5). Sjette abdominalsegmentets utdragna bakhörn uppnående eller öfverskjutande genitalsegmentens spets. Pronoti yttre sidorand (från sidan sedd) i de bakre två tredjedelarne med en gul linie. — **G. paludum.**

5 (4). Sjette abdominalsegmentets utdragna bakhörn icke nående till genitalsegmentens spets. Pronoti sidorand utan gul linie. — **G. najas.**

6 (3). Sjette abdominalsegmentets bakhörn mindre långt och spetsigt utdragna, blott tandformigt utskjutande. Första antennleden kortare än eller lika lång som andra och tredje tillsamman.

7(10). Mellersta tarsernas andra led endast omkring dubbelt längre än den första.

8 (9). Baktarsernas andra led omkring $^2/_5$—nästan $^1/_3$ kortare än den första. Antenner gulaktigt rostfärgade, sista leden och spetshälften af den näst sista bruna. Hanens sjette ventralsegment i spetsen rundadt urbräddadt. — **G. aspera.**

9 (8). Baktarsernas andra led nästan dubbelt kortare än den första. Antennernas tre första leder helt och hållet gulaktigt rostfärgade. Hanens sjette ventralsegment[1] i spetsen rundadt urbräddadt, men dessutom yttermera i sjelfva midten rundadt urbugtadt. — **G. thoracica.**

10 (7). Mellersta tarsernas andra led tredubbelt eller än mer längre än den första. Hanens genitalsegment såsom hos föregående art.

11(14). Baktibier och tarser tillsamman lika långa som eller nästan något längre än mellantibierna.

12(13). Baktarsernas andra led dubbelt kortare än den första. Framlår med två sneda mot basen afkortade svarta längsstreck, ett yttre och ett inre. Hanens buk oväpnad, honans i midten med två breda gula längsband. — **G. lacustris.**

13(12). Baktarsernas andra led mindre än dubbelt kortare än den första. Framlår svarta, blott i yttersta basen rostfärgade. Hanens sjette ventralsegment beväpnadt med två höga framåt riktade tuberkler; honans buk helt svart. — **G. odontogaster.**

14(11). Baktibier och tarser tillsammans omkring $^1/_4$ kortare än mellantibierna. Baktarsernas andra led omkring $^2/_5$ kortare än den första. Hanens buk oväpnad, honans helt svart. — **G. argentata.**

1. **G. rufoscutellata** LATR.: svart eller olivbrun, undertill tätt gulaktigt silfverpubescent, antennernas tre första leder, rostri tredje led bakom midten, pronotum, hemielytra, en fläck framför höftskålarne och ben roströda; pronotum framtill, med undantag af en längslinie, randen bakom sidohörnen och vingnerverna svarta; buk ofta längs midten rödaktig. 13—17 mm. 1.

STÅL, Öfv. Vet. Ak. Förh. 1868, 396, 1 (*Limnoporus*). J. SAHLB., Not. Sällsk. F. Fl. Fenn. XIV, 250, 1 (*Hydrometra*). *Hydrometra lacustris* FALL., H. Sv. 159, 1 (partim).

Ej sällsynt på stillastående eller långsamt rinnande vatten, särdeles i skogskärr. Sverige: Skåne—Norrland. Norge: Ryndbjerg, Eidskogen, Odalen. Finland: ända upp till Kantalaks i Ryska Lappmarken.

2. **G. paludum** FABR.: svart, undertill tätt blekt silfverpubescent, en midtellinie på pronoti framlob, en linie på hvarje

---

[1] I mina Nya Bidr. till Åbo och Ålands skärgårds Hemipterfauna (Medd. Soc. pro F. Fl. Fenn. V, p. 192) står genom skriffel »Mas segmento *genitali*» i. e. *sexto ventrali*.

sida om bakloben, fläckar framför höfterna, sista ventralsegmentets bakrand och en fin linie längs connexivi utrand rödgula; ben och antenner svarta; pronoti framhörn tuberkelformigt upphöjda; buk lindrigt kölad, särdeles hos hanen; baktarsernas första led dubbelt längre än den andra. 12—14 mm. l.

J. SAHLB., l. c. 251, 2. *Cimex najas* DE GEER, Mém. III, 311, T. XVI, spec. alatum, sec. sp. typ.

Sällsynt. Sverige: Skåne, WALLENGREN, Östergötland, HAGLUND. Finland: Åbo skärgård i en hafsvik, FÖRF., Nyland, JUSLIN, Södra Karelen och nordligast vid Teisko i Tavastland, J. SAHLBERG.

3. **G. najas** DE GEER, auct.: lik föregående, men afviker genom gråaktig, finare pubescens på undre kroppssidan, betydligt kortare bakhörn på sjette abdominalsegmentet, kortare genitalsegment, tjockare antenner, pronoti framhörn afrundade och icke framskjutande, icke kölad buk, samt genom baktarserna, hvilkas första led är blott $^{1}/_{3}$ längre än den andra; pronoti gula sidolinie saknas, men på mesosternum finnes en gul fläck. 13—16 mm. l.

DE GEER, Mem. III, 311, 39, T. XVI, ff. 8—11 (*Cimex*), spec. aptera. STÅL, l. c. 396 (*Hygrotrechus*). J. SAHLB. l. c. 252, 3 (*Hydrometra*). *Hydrometra lacustris* FALL., H. Sv. 159, 1 (partim). *H. paludum* ZETT., Ins. Lapp. 281, 1. *H. aptera* BOH., Öfv. Vet. Ak. Förh. 1852, 79, 38.

Här och der i södra Sverige: Skåne, Småland, Öland; i sydöstra Finland allmän, nordligast i Savolaks, Tavastland, J. SAHLBERG, Österbotten, WASASTJERNA. — Vanligen vinglös.

4. **G. aspera** FIEB.: svart, undertill silfvergrå, pronotum med en linie framtill och största delen af disken, hufvudets spets, antenner utöfver midten, rostri tredje led bakom midten, en smal strimma nedanför pronoti sidorand sträckande sig framåt ända till spetsen, ett streck framför framhöfterna, en fin linie på yttre sidan af bakre höfterna, abdomens sidorand (undertill smalt) och benen rödgula; främsta lårringarne, en bred strimma på utsidan af framlåren och bakhöfterna ofvantill svarta; buk fint fårad på midten och tecknad med längslinier af fin silfverpubescens. 10—11 mm. l.

STÅL, l. c. 397, 2 (*Limnotrechus*). J. SAHLB., l. c. 254, 5 (*Hydrometra*). *Hydrometra lacustris var. c* ZETT., Ins. Lapp. 282, 2.

På stående och rinnande vatten, äfven i hafsvikar. Sverige: Stockholm, Ångermanland, Torneå Lappmark; nordenfjeldske Norge vid Innsö, J. SAHLBERG; Finland: hela området ända upp i Lappmarken, der den mestadels är vinglös.

5. **G. thoracica** SCHUMM.: lik föreg., men antenner, utom sista leden, rostgula; fläckarne framför framhöfterna större och likaså en gul fläck på bakre höftpannorna; pronoti disk baktill lifligare rostgul,[1] strecket på undre sidan af sidoranden framtill afbrutet; connexivum undertill bredare rostgult; buk på längden fint köld utan silfverludna längslinier; kropp tämligen parallel, icke starkt utvidgad vid bakhöfterna, hanens sjette ventralsegment icke på längden intryckt;[2] täckvingarne någon gång hvitaktiga emellan nerverna. 10—11 mm. l.

STÅL, l. c. 397; 1 (*Limnotrechus*). J. SAHLB., l. c. 253, 4 (*Hydrometra*). *Hydrometra lacustris var. b* ZETT., Ins. Lapp. 282, 2 (verisim. = var. *fuscinotum* mihi).

Sällsynt. Sverige: Bohuslän, Östergötland?, Skåne? Norge: Christiania, Sell, Dovre, Modum. Finland: Åland och Åbo skärgård, FÖRF., Helsingfors, J. SAHLBERG.

6. **G. lacustris** LINN.: svart, en liten spetslinie på pronotum, en före midten afbruten linie på ömse sidor under sidoranden, en fläck på ömse sidor om hufvudets spets, prosternum framför höfterna, bakre höftpannorna undertill, abdomens rand och benen gula; en aflång fläck på främsta lårringarne och två strimmor på framlåren svarta; honans buk i disken gul med en svart längslinie i midten. 8—10 mm. l.

LINN., F. Sv. 257, 970 (*Cimex*). FALL., H. Sv. 159, 1 (*Hydrometra*) partim. ZETT., Ins. Lapp. 282, 2 (id. *var. a*). J. SAHLB., l. c. 255, 6 (id.). STÅL, l. c. 397, 3 (*Limnotrechus*). — *Cimex najas* DE GEER, l. c. partim.

[1] Stundom är denna likväl helt svart eller blott i midten smalt olivbrun och strecket under sidoranden framtill mycket förkortadt, *var. fuscinotum* REUT. (Medd. Soc. F. Fl. F. V, 191). Från Ålands yttre skärgård.

[2] De två senaste karaktererna skilja denna från *G. Costae* H. S., en art, som måhända finnes äfven inom vårt gebit, då den i Britanien går ända upp i Orkneyöarne.

Allmän öfver hela området ända upp i Lappmarken. Ofta äro täckvingarne förkortade, knapt nående till fjerde dorsalsegmentets spets, och flygvingarne inga.

7. **G. odontogaster** ZETT.: svart; thorax såsom hos föreg.; prosternum med ett streck på hvardera sidan framför höfterna, abdomens sidorand (smalt), framhöfter och lårringar, dessa med undantag af en fläck undertill, framlårens bas, bakhöfter och lårringar undertill samt baklår gulaktiga, dessa ofvan bruna; honans buk svart. 7—8 1/3 mm. l.

ZETT., Ins. Lapp. 282, 3 (*Hydrometra*). J. SAHLB., l. c. 257, 7 (id.). STÅL, l. c. 398, 4 (*Limnotrechus*).

På stillastående och långsamt rinnande vatten, äfven vid hafskusterna; hela Sverige och Finland längst upp i Lappmarken, der den vanligen är kortvingad med täckvingarne knapt uppnående andra dorsalsegmentets bas. Norge: Dovre, Finmarken.

8. **G. argentata** SCHUMM.: mycket lik föregående, men än mindre, abdomens gula sidorand framtill afsmalnande och afkortad, framlåren vid basen blott innantill gula, baklåren ofvan helt svarta, bakre höfterna helt svarta eller någon gång undertill i spetsen gulaktiga; baktibier och -tarser kortare, hanens buk oväpnad; stundom saknas pronoti spetslinie. 6—7 1/2 mm. l.

STÅL, l. c. 398, 5 (*Limnotrechus*). J. SAHLB., l. c. 258, 8 (*Hydrometra*).

Sällsynt. Sverige: Stockholm, STÅL, Östergötland, HAGLUND; Finland: södra Tavastland, Nyland, s. Savolax, Karelen, ända upp vid Tiudie i Ryska Karelen, J. SAHLBERG.

(Forts.)